

Nowelizacja ustawy o systemie oświaty uchwalona 19 sierpnia 2011 roku uporządkowała obszar kształcenia ustawicznego realizowanego w systemie oświaty – obejmującego kształcenie w szkołach dla dorosłych oraz uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny. Formami pozaszkolnymi są w szczególności kwalifikacyjne kursy zawodowe, umożliwiające osobom dorosłym nabywanie i uzupełnianie kwalifikacji zawodowych. Jednostkami organizacyjnymi powołanymi do prowadzenia kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych są placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki doksztalcenia i doskonalenia zawodowego. Szczegóły funkcjonowania systemu ma określić rozporządzenie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie publicznych placówek kształcenia ustawicznego, publicznych placówek kształcenia praktycznego i publicznych ośrodków doksztalcenia i doskonalenia zawodowego oraz kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych trafił właśnie pod opinię Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej.

Rozporządzenie to określa w szczególności zadania i strukturę jednostek organizacyjnych powołanych do prowadzenia kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych. I tak:

1. centra kształcenia ustawicznego powołane są do:
 - a) prowadzenia kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych określonych w rozporządzeniu, na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, a także w szkołach dla dorosłych, jeśli takie szkoły wchodzą w skład centrum;
 - b) przygotowywanie oferty kształcenia ustawicznego uwzględniającej potrzeby i warunki rynku pracy oraz umożliwiającej przekwalifikowanie się lub uzyskanie nowych kwalifikacji przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny, oraz współpraca z pracodawcami w tym zakresie;
 - c) opracowywanie i wydawanie materiałów metodyczno-dydaktycznych dla prowadzonego kształcenia;
 - d) gromadzenie informacji naukowo-technicznej dla potrzeb kształcenia ustawicznego, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków i form tego kształcenia, prowadzonego przez centrum kształcenia ustawicznego;
2. centra kształcenia praktycznego realizują zadania z zakresu praktycznej nauki zawodu, wynikające z programu nauczania dla danego zawodu, poprzez:
 - a) prowadzenie zajęć praktycznych dla uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w zakresie całego lub części programu nauczania dla danego zawodu, w tym modułowego programu nauczania dla danego zawodu;
 - b) prowadzenie zajęć uzupełniających z zakresu praktycznej nauki zawodu dla młodocianych pracowników;
3. ośrodki doksztalcenia i doskonalenia zawodowego powołane są do realizowania zadań z zakresu doksztalcenia teoretycznego młodocianych pracowników.

Rozporządzenie definiuje dwa rodzaje pozaszkolnych form kształcenia:

- kurs kompetencji ogólnych – prowadzony według programu nauczania, uwzględniającego wybraną część podstawy programowej kształcenia ogólnego. Czas trwania tego kursu nie może być krótszy niż 50 godzin zegarowych, a osoba, która kurs taki ukończyła, otrzymuje odpowiednie zaświadczenie;

- kurs umiejętności zawodowych – uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodach w zakresie zestawu umiejętności wyodrębnionego w ramach jednej kwalifikacji, a także odpowiedni zakres efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów oraz wspólnych dla zawodów w ramach obszaru właściwego dla zawodu obejmującego kwalifikację, w zakresie której opracowano program kursu. Kurs kończy się egzaminem sprawdzającym nabyte wiadomości i umiejętności z zakresu realizowanego na kursie programu nauczania.

Wynikający z przepisów ustawy kwalifikacyjny kurs zawodowy umożliwia – po ukończeniu – przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego przez okręgową komisję egzaminacyjną.